

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het *Advocatenblad* zijn gepubliceerd zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en *BalieNet*
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de *Commissie Disciplinaire Rechtspraak*, bestaande uit mr. A.G. Beets, mr. J.C.P. Ekering, mr. H.J.A. Knijff, mr. I.E.M. Sutorius, mr. G.J. Kemper en mr. C.H.B. Winters.

OPTREDEN VAN ADVOCaat IN EEN STRAFZAAK

Raad van Discipline 's-Gravenhage, 15 april 2002

(*mrs. Van Boven, Claassen, Eschauzier, Maat, Van Nispen tot Sevenaer*)

Optreden van advocaat in een strafzaak.

- *Advocatenwet artikel 46 (2.3 Gedragingen in strafzaken)*
- *Gedragsregel 1.*

Feiten

Klager is Hoofdofficier van Justitie te Z. Mr. X heeft vanaf 1999 rechtsbijstand verleend aan een persoon die verdacht werd van het plegen van een roofoverval, hierna: de verdachte. De verdachte is destijds in voorlopige hechtenis genomen. Bij beslissing van 7 juli 1999 heeft de rechter-commissaris in de strafzaak beperkingen ex art. 30 Wetboek van Strafvordering opgelegd, te weten dat aan de verdachte kennisgeving van bepaalde, met het oog op het onderzoeksbelang niet nader te omschrijven processtukken diende te worden onthouden, met uitzondering van het voorgeleidingsproces-verbaal en de daarop volgende voortgangprocessen-verbaal. Tevens zijn aan de verdachte contactbeperkingen opgelegd. In een proces-verbaal van 22 juli 1999 is door de verbalisanten onder meer het volgende gerelateerd:

‘Voorts werd door (...) mr. X een verzoek ingediend naar het proces-verbaal van technisch onderzoek, welke tot op heden nog niet was ingeleverd bij de processtukken. Hierover dient te worden vermeld dat de behandelend Technisch Rechercheur, (...), thans op vakantie is waardoor dit verzoek in gebreke zal blijven. Het proces-verbaal van technisch onderzoek zal ten spoedigste bij de processtukken worden gevoegd.’

Op 10 augustus 1999 heeft mr. X tweemaal telefonisch contact opgenomen met de aangever van het betrokken strafbare feit. In het eerste telefoongesprek heeft mr. X meegedeeld dat hij optrad als advocaat van de verdachte en dat hij er op basis van het dossier vanuit ging dat zijn cliënt niet de dader was. Voorts heeft mr. X in dat gesprek gezegd dat de aangever zijn cliënt op de Oslo-foto confrontatie had aangewezen als iemand die niet met de zaak te maken had. Op voorstel van mr. X heeft hij de aangever wat later op die dag teruggebeld. In dat gesprek heeft mr. X onder meer gevraagd naar het eigen onderzoek van de aangever naar de buit van de roofoverval. Voorts heeft mr. X de aangever gevraagd naar zijn kennis over een bepaalde persoon, hierna: Y, en hij heeft de aangever gevraagd of hij met het resultaat van het ingestelde technische sporenonderzoek bekend was. In het vervolg van het opsporingsonderzoek is de aangever op verzoek van mr. X als getuige door de rechter-commissaris gehoord.

Inhoud van de klacht

Klager verwijt mr. X dat hij door de telefoongesprekken met de aange-

ver het opsporingsonderzoek heeft belemmerd in een fase waarin maatregelen waren getroffen om te voorkomen dat de strategie van politie en justitie zou kunnen worden doorkruist. Mr. X heeft aldus gehandeld in strijd met gedragsregel 1. De klacht is uitgewerkt in vier verwijten, te weten:

- mr. X had in het telefoongesprek met de aangever niet mogen zeggen dat hij uitging van de onschuld van zijn cliënt;
- mr. X had in het telefoongesprek de Oslo-foto confrontatie niet ter sprake mogen brengen;
- mr. X had niet mogen vragen naar het eigen onderzoek van de aangever en zijn kennis over Y;
- mr. X had niet mogen vragen naar het ingestelde technisch sporenonderzoek.

Overwegingen raad

Het staat een advocaat in een strafzaak in beginsel vrij zelfstandig en onafhankelijk van de justitiële autoriteiten een onderzoek in te stellen naar voor de verdediging relevante feiten en tot dat doel contact op te nemen met derden, ook met mogelijke getuigen. Daarbij dient de advocaat zich evenwel te onthouden van al wat, naar redelijkerwijs valt te verwachten, aan de rechtmatige waarheidsvinding door de justitiële autoriteiten nadeel zal berokkenen. Die beperking klemt temeer wanneer ten aanzien van de verdachte, die door een raadsman wordt bijgestaan, strafvorderlijke, beperkende maatregelen zijn opgelegd, zoals de onthouding aan de verdachte van stukken en de oplegging aan hem van contactbeperkingen gedurende de voorlopige hechtenis. Laatstbedoelde maatregelen vigeerden ten aanzien van de voorlopig gedetineerde cliënt van mr. X ten tijde van de gewraakte twee telefoongesprekken van mr. X met de aangever in de betrokken strafzaak, gevoerd op 10 augustus 1999. Gelet op de ratio van bedoelde maatregelen diende mr. X zich derhalve bij zijn contacten in het bijzonder te onthouden van het doorgeven aan verdachte van door hem ingewonnen informatie met betrekking tot stukken die de verdachte onthouden waren, van het anderszins doorgeven van ingewonnen informatie aan de verdachte, alsmede van het verstrekken aan de buitenwereld van van de verdachte afkomstige informatie, een en ander voorzover zulks, naar redelijkerwijs viel te verwachten, aan de rechtmatige waarheidsvinding door de justitiële autoriteiten nadeel zou berokkenen.

Op grond van voormeld uitgangspunt stond het mr. X derhalve in beginsel vrij contact op te nemen met de aangever. Niet is aannemelijk geworden dat mr. X daarbij informatie heeft verstrekt aan de aangever, waarvan hij zich in voormelde zin had dienen te onthouden. Niet is in te zien dat de mededeling van mr. X aan de aangever, dat hij uitging van de onschuld van zijn cliënt, op enigerlei wijze de waarheidsvinding zou doorkruisen. Dat is ook niet nader door klager geadstrueerd. Niet aannemelijk is geworden dat het voorhouden door mr. X aan de

aangever van de resultaten van de fotoconfrontatie, voor mr. X redelijkerwijs voorzienbaar, de waarheidsvinding zou doorkruisen, te minder nu een levende confrontatie na eerdere fotoconfrontatie ten aanzien van hetzelfde confrontatiesubject naar geldende normen niet meer deugdelijk kon geschieden. Het bevragen van de aangever naar eventueel door hem zelf ondernomen onderzoek en naar diens bekendheid met een in een, niet aan onthouding aan de verdachte onderworpen, proces-verbaal van politie voorkomende persoon had – naar de raad aannemelijk voorkomt – tot doel te sonderen in hoeverre er verdedigingsbelang bestond om de aangever op die onderwerpen nader te doen horen als getuige en niet aannemelijk is geworden dat, voor mr. X redelijkerwijs voorzienbaar, die bevraging de waarheidsvinding zou doorkruisen. Hetzelfde heeft te gelden ten aanzien van het bevragen van de aangever naar diens bekendheid met de resultaten van een door de politie verricht sporenonderzoek, terwijl uit de dossierstukken blijkt dat die resultaten niet vielen onder de stukken die de verdachte ingevolge rechtelijke beschikking onthouden waren. Overigens is niet gebleken dat mr. X in strijd met de ten aanzien van de verdachte opgelegde maatregelen informatie heeft uitgewisseld tussen de verdachte en derden.

De raad is op grond van een en ander van oordeel dat mr. X ten aanzien van de door hem met de aangever gevoerde telefoongesprekken geen tuchtrechtelijk relevant verwijt valt te maken, zodat de klacht ongegrond zal worden verklaard.

Volgt

Ongegrondverklaring van de klacht.

TEGENSTRIJDIGE BELANGEN

Hof van Discipline, 19 april 2002, nr. 3315

(*ms. Peepkorn, Van der Hel, Kiers-Becking, Hooykaas en Fiévez*)

Raad van Discipline 's-Hertogenbosch, 20 november 2000

(*ms. Koster- Vaags, Van der Eerden, Erkens, Goumans en Thunissen*)

Een advocaat kan, onder de omstandigheden van dit geval, niet tegelijkertijd optreden in een echtscheiding voor de man tegen de vrouw en optreden voor een vennootschap waarin zij beiden directeur en 50% aandeelhouder zijn.

- *Advocatenwet, art. 46 (2.4.2 tegenstrijdige belangen van verschillende cliënten)*
- *Gedragsregel 7*

Feiten

Mr. X heeft in 1996 incidenteel een vennootschap geadviseerd, waarin twee echtelieden beiden directeur zijn en elk 50% van de aandelen houden. Eind 1998 is hij de man als diens advocaat in een echtscheidingsprocedure tegen de klaagster gaan bijstaan.

In de loop van 1999 is mr. X, op verzoek van de man, als advocaat van de vennootschap gaan optreden in arbeidsconflicten met der partijen zoon en met een werknemster die in het conflict tussen de klaagster en de man de zijde van de vrouw zou hebben gekozen. Ook heeft

mr. X namens de vennootschap afwijzend gereageerd op een door de klaagster aan de vennootschap gedaan verzoek haar een managementvergoeding te betalen.

Overwegingen raad

De raad kan de door de klaagster gevoelde bezwaren niet delen. Met name is niet in te zien hoe mr. X zijn posities als advocaat van de man in een echtscheidingsprocedure en als advocaat van het bedrijf op enige oneigenlijke wijze vermengd zou (kunnen) hebben, of op enige wijze tegenstrijdige belangen diende of zou hebben kunnen dienen.

Mr. X was eerder op verzoek van de man opgetreden als advocaat van het bedrijf en trad in 1999 wederom op als advocaat van het bedrijf in een situatie waarin klaagster geen bemoediging meer had met het bedrijf.

Het enkele feit dat de klaagster ook nadien nog als bestuurder ingeschreven bleef, respectievelijk aandeelhouder bleef, rechtvaardigt niet de conclusie dat mr. X belangen vermengde of tegengestelde belangen diende. Verder is niet in te zien dat klaagster er op enig moment op heeft mogen vertrouwen dat mr. X niet tegen klaagster privé en tegelijkertijd voor het bedrijf ging optreden. De klacht dient daarmee als ongegrond te worden aangemerkt.

Overwegingen hof

Uit de stukken valt af te leiden dat partijen in de procedures duidelijk tegengestelde standpunten innamen en dat hun huwelijksproblemen ook hun verhouding binnen de vennootschap – waar zij ook beiden werkzaam waren – sterk negatief beïnvloedden.

Bij de behartiging van de belangen van de vennootschap treedt mr. X mede op voor de klaagster, die immers mededirecteur en 50% aandeelhouder van de vennootschap was en is. Dat brengt mee dat mr. X als advocaat van de vennootschap mede *haar* belangen behartigt, althans die mede dient te behartigen.

Het gevaar is niet denkbeeldig – het heeft zich naar het oordeel van het hof in de hiervoor genoemde voor de vennootschap gevoerde procedures ook gerealiseerd – dat mr. X zich bij de behartiging van de belangen van de vennootschap meer door de wensen van de man heeft laten leiden dan door de plicht ook de belangen van de klaagster binnen de vennootschap in het oog te houden.

Volgt

Vernietiging van de beslissing van de raad, gegrondverklaring van de klacht en oplegging van de maatregel van enkele waarschuwing.

GROSSE VAN VONNIS

Raad van Discipline Arnhem, 19 april 2002

(*ms. Van der Hulst, Bemelmans, Borkhuis, Langelier en Van Wijmen*)

Belang van cliënt bij toezending door zijn advocaat van de grosse van een vonnis

- Artikel 46 (2.1 Wat in het algemeen niet betaamt)
- Gedragsregel 22

Inhoud van de klacht

De klacht houdt in dat mr. X klager nimmer in het bezit heeft gesteld van de grosse van de beslissing van de Rechtbank in de zaak van klager tegen het kadaster, en deze beslissing niet heeft laten executeren, waardoor klager naar hij stelt nog steeds dagelijks schade lijdt.

Overwegingen van de raad

Mr X heeft aangegeven dat de rechterlijke beslissing is uitgewerkt en dat executie geen enkele zin heeft. Zijns inziens sloeg het verzoek van klager nergens op omdat de originele grosse normaal gesproken nooit naar de cliënt wordt gestuurd. Voorts voert mr. X aan dat hij zich op zijn retentierecht kan beroepen omdat hij nog een grote vordering op klager heeft die klager niet bereid is te betalen. Hij meent dat klager daartegenover geen belang bij de grosse heeft.

De raad is van oordeel dat mr. X heeft kunnen menen dat niet valt in te zien welk belang klager bij de grosse heeft. Blijkens de beslissing van de raad in de eerdere klachtzaak heeft mr. X aan klager uitgelegd dat zijns inziens diens overwinning in de zaak tegen het kadaster een Pyrrus-overwinning was. Dat neemt echter niet weg dat hij in beginsel de grosse op verzoek van klager had moeten toezenden nu het klagers goed recht is het niet met mr. X eens te zijn. Niet is juist het standpunt van mr. X dat de grosse nooit aan de cliënt wordt toegezonden.

Wanneer mr. X zich op zijn retentierecht wilde beroepen had hij dat expliciet en gemotiveerd aan klager kenbaar moeten maken. Mr. X heeft dat niet gedaan. Eerst in zijn brief aan de raad schrijft mr. X dat hij zich op zijn retentierecht kán beroepen. Het eerste onderdeel van de klacht is dan ook gegrond.

Ten aanzien van het tweede onderdeel van de klacht overweegt de raad dat mr. X heeft kunnen menen dat klager geen belang bij executie van de beslissing had en daarom van executie heeft kunnen afzien. Dit onderdeel is dan ook ongegrond.

Volgt

De klacht is gegrond, zonder het opleggen van een maatregel.

GEHEIMHOUDINGSPLICHT

Hof van Discipline, 3 mei 2002, nr. 3660
(*mrs. Zwitser-Schouten, Heidinga, De Leeuw, Goslings en Gründemann*)

Raad van Discipline Amsterdam, 5 februari 2001
(*mrs. Kist, Van Ardenne, Breederveld, Knipscheer en Wiarda*)

Indiening van klacht door dochter namens haar vader tijdens diens leven. Het overlijden van de vader brengt geen wijziging in de ontvankelijkheid van de klacht.

- *Advocatenwet art. 46 (6. Tuchtprocesrecht)*

Feiten

Klaagster dient namens haar vader een klacht in tegen mr. X over diens optreden in de echtscheidingsprocedure tussen haar ouders. Vijf maanden na indiening van de klacht overlijdt de vader.

Overwegingen raad

Niet is gebleken dat mr. X bij de hem verweten gedragingen (mede) handelde als advocaat van klagers dochter, noch dat hij daarbij (mede) de belangen van klagers dochter behartigde. In zoverre is er dus geen sprake van een eigen belang aan de zijde van klagers dochter bij de tuchtrechtelijke beoordeling van de aan mr. X verweten gedragingen.

Het klachtrecht dient als een hoogst persoonlijk, niet voor vererving vatbaar recht te worden aangemerkt. Nu de dochter van klager als diens erfgenaam de klacht wenst te handhaven moet geoordeeld worden dat zij daarbij geen persoonlijk belang heeft en dient zij daarin niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Volgt

Niet ontvankelijkverklaring van klaagster.

Overwegingen hof

Vaststaat dat klaagster de klacht van haar vader namens deze bij diens leven heeft ingediend en dat de klacht ter kennis van de raad is gebracht toen de vader van klaagster nog leefde. De vader van klaagster heeft dus bij diens leven door middel van klaagster in feite gebruik gemaakt van zijn klachtrecht, dat, zoals de raad op zichzelf terecht heeft overwogen, hoogst persoonlijk en niet voor vererving vatbaar is.

Onder die omstandigheden valt niet in te zien op grond waarvan de reeds ingediende en ter kennis van de raad gebrachte klacht van de vader van klaagster per datum van diens overlijden van rechtswege als vervallen of ingetrokken zou moeten worden beschouwd. Met name geldt dit nu klaagster (een van de) erfgenaam(n) van haar vader die reeds ter kennis van de raad gebrachte klacht uitdrukkelijk wenst door te zetten. Anders dan in de overweging van de raad ligt besloten doet zich hier niet het geval voor dat een erfgenaam pas na het overlijden van de erflater gebruik maakt van diens klachtrecht. Bij dit alles kan in het midden blijven of klaagster bij de klacht van haar vader een eigen persoonlijk belang heeft.

Volgt

Vernietiging van de beslissing van de raad, ontvankelijkverklaring van klaagster in de namens wijlen haar vader bij diens leven tegen mr. X ingediende klacht en verwijzing van de zaak ter afhandeling en afdoening naar de raad. ●